

RAN-2108002203050021
T.Y.B. Com. (External) Examination March - 2026
Banking - III (Set - I)
Time: 3 Hours]
[Total Marks: 100

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book (2) જમણી બાજુના આંકડા ગુણ દર્શાવે છે. Figures to the right indicate marks of the questions.	Seat No.: Student's Signature
---	---

પ્ર-1.	ટૂંકમાં જવાબ આપો.
1) બેંક એટલે શું?
2) ખાનગીક્ષેત્રની બેંક એટલે શું?
3) થાપણ વીમા યોજના એટલે શું?
4) મ્યુચ્યુઅલ ફંડના ફાયદા (કોઈપણ ચાર) જણાવો.
5) સેબીની યોજનાઓ જણાવો.
6) મધ્યસ્થ બેન્ક એટલે શું?
7) સ્ટેટ્યુટરી લિક્વિડિટી રેશિયો (SLR) શું છે?
8) ચલણીનોટોનું વિમુદ્રિકરણ એટલે શું?
9) ભારતમાં ચલણી નોટ છાપવાના કેન્દ્રોના નામ આપો.
10) બિન-કાર્યશીલ અસ્કયામતનો અર્થ એટલે શું?	20
પ્ર-2.	અ) ભારતમાં બેંકિંગ પદ્ધતિની ઉત્ક્રાંતિ (વિકાસ) વર્ણવો.
બ) ખાનગી ક્ષેત્રની બેંકોનાં કાર્યોની ચર્ચા કરો.	08
	અથવા	
પ્ર-2.	અ) ભારતીય બેંકોના પ્રકારો સમજાવો.
બ) જાહેર ક્ષેત્રની બેંકોનો ઇતિહાસ વર્ણવો.	08
પ્ર-3.	ભારતીય ઉદ્યોગમાં મ્યુચ્યુઅલ ફંડનાં મધ્યસ્થીઓની ભૂમિકાઓની ચર્ચા કરો.	16
	અથવા	
પ્ર-3.	અ) રોકાણકારો માટેની સેબીની માર્ગદર્શિકાઓ સમજાવો.
બ) થાપણ વીમા અને ક્રેડિટ ગેરંટી યોજનાથી ગ્રાહકો અને બેંકોને થતાં ફાયદાઓ સમજાવો.	08
પ્ર-4.	અ) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયાનું વ્યવસ્થાતંત્ર સમજાવો.
બ) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયાના શાખ નિયંત્રણના પસંદગીના પગલાંની મર્યાદાઓ વર્ણવો.	08
	અથવા	
પ્ર-4.	અ) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયાના વિકાસલક્ષી કાર્યો સમજાવો.
બ) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયાના ગુણાત્મકશાખ નિયંત્રણના સાધનોની ચર્ચા કરો.	08

પ્ર-5.	અ)	ક્રિપ્ટો કરન્સીનાં ગેરલાભો સમજાવો.	08
	બ)	બિન-કાર્યશીલ અસ્ક્યામતો નિવારવાના ઉપાયો વર્ણવો.	08
		અથવા	
પ્ર-5.	અ)	ડિજિટલ કરન્સીના ફાયદાઓ સમજાવો.	08
	બ)	બિન-કાર્યશીલ અસ્ક્યામતોની અસરો વર્ણવો.	08
પ્ર-6.		ટૂંક નોંધ લખો : (કોઈપણ બે)	16
	1)	બહુરાષ્ટ્રીય બેંક	
	2)	આધુનિક બેંકિંગ પદ્ધતિ	
	3)	બિન કાર્યશીલ અસ્ક્યામતોનું વર્ગીકરણ	
	4)	ચલણીનોટોના વિમુદ્રિકરણ પાછળના કારણો	
	5)	ક્રિપ્ટો કરન્સીના પ્રકારો	

ENGLISH VERSION

Q.1.		Answer in short	(20)
	(1)	What is a bank?	
	(2)	What is a Private Sector Bank?	
	(3)	What is a Deposit Insurance Scheme?	
	(4)	State the advantages of mutual funds (any four).	
	(5)	State the schemes of SEBI.	
	(6)	What is a central bank?	
	(7)	What is Statutory Liquidity Ratio (SLR)?	
	(8)	What is demonetization of currency notes?	
	(9)	Name the centres for printing currency notes in India.	
	(10)	What is the meaning of Non-Performing Assets?	
Q.2.	(A)	Describe the evolution (development) of the banking system in India.	(08)
	(B)	Discuss the functions of private sector banks.	(08)
		OR	
Q. 2.	(A)	Explain the types of Indian banks.	(08)
	(B)	Describe the history of public sector banks.	(08)
Q.3.		Discuss the roles of mutual fund intermediaries in the Indian industry.	(16)
		OR	
Q.3.	(A)	Explain SEBI guidelines for investors.	(08)
	(B)	Explain the benefits of deposit insurance and credit guarantee scheme to customers and banks.	(08)
Q.4.	(A)	Explain the functioning of Reserve Bank of India.	(08)
	(B)	Describe the limitations of the selective measures of credit control of the Reserve Bank of India.	(08)
		OR	
Q.4.	(A)	Explain the developmental functions of Reserve Bank of India.	(08)
	(B)	Discuss the instruments of qualitative credit control of the Reserve Bank of India.	(08)

- Q.5.** (A) Explain the disadvantages of crypto currency. (08)
(B) Describe the effects of non-performing assets. (08)

OR

- Q.5.** (A) Explain the advantages of digital currency. (08)
(B) Describe the effects of non-performing assets. (08)

Q.6. **Write a short note on: (Any two)** (16)

- (1) Multinational Bank
 - (2) Modern Banking System
 - (3) Classification of Non-performing Assets
 - (4) Reasons behind demonetisation of currency notes
 - (5) Types of Crypto Currency
-